

БАҲРИДДИН САДРИДДИНОВ

**ҲАЙРАТ
ГУЛХАНИ**

**Тошкент
«Янги аср авлоди»
2006**

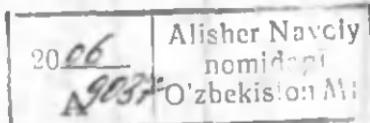
84(55)6-5 Ўзб. б. 2420, —

Шеърлар

Баҳриддин Садриддинов нозиктаъб шоир. Унинг шеърлари ўз ҳарорати, ёниб турган сатрлари билан бўлакча.

У чин юракдан сўз айтади, ҳайратини, муҳаббатини оловлантириб шеър битади. Шу боис, унинг битикларини кўнгилга яқин олиб ўқисиз, нафис санъатидан баҳра оласиз.

32295
Ю Оq,

ISBN 5-633-01853-2

© Баҳриддин Садриддинов. «Ҳайрат гулхани».

«Янги аср авлоди», 2006 йил

ВАТАН

Улрайдимки мен бағрингда,
Отам-онам бўлдинг, Ватан,
Гар сиғинсам сахарингдан
Менинг Каъбам бўлдинг, Ватан.

Бахтим — сенда толор* бўлсам,
Ҳар йил узум солар бўлсам,
Агар беҳол қолар бўлсам,
Ўзинг малҳам бўлдинг, Ватан.

Кўхна тарих билгунича,
Минг йил шонинг тўлгунича,
Истиқлолим келгунича,
Дилда нолам бўлдинг, Ватан.

Ойдин йўлга солғувчим — Сен,
Мен — создирман, чолғувчим — Сен,
Кетсам, ортда қолгувчим — Сен,
Гулдек болам бўлдинг, Ватан.

Омон бўлгин, озод ўлкам,
Армоним йўқ — кўрдим ўқтам,
Кўз тегмасин, бирам кўркам,
Бирам кўркам бўлдинг, Ватан!

* Кўтаришган ток

ОНА СОФИНЧИ

Бу дунёда Сен-чун битта осмон бор,
Битта хонадон бор Сен-чун муқаддас:
— Қайларда юрибсан, Онанг — интизор,
Софинчдан чирогин тунлар ўчирмас.
— Боламни асра, деб дуода бешак,
Меҳрибон кимса кам онангдан бўлак!

Шомлардан сўроқлар, саҳарлар бедор,
Юлдузлар онангнинг доим сирдоши.
Болам омонми, деб ойдан ҳам сўрар,
Тонг отар. Тутамас онанг бардоши.
— Осмонда юрибсан, онангдир илҳақ,
Меҳрибонинг камдир онангдан бўлак.

Ҳаёт улкан дарё: мавжланиб ётар,
Сен унда тўлқинсан, оқаётирсан.
Толеинг қулгандир, имконлар қатор,
Қул эсанг хўжанигта ёқаётирсан.
Кечалар санчади кўксингда юрак,
Меҳрибонинг йўқдир онангдан бўлак!

Макрга ютқазсанг, фитналар ажаб,
Омад сендан кетса, «Онажон», дейсан.
Тобинг қочар бўлса, мадоринг тугаб,
Йиқилган чоғингда «Онажон», дейсан...
Учиб келар қушдек кўқдан чархпалак:
Кимгаям кераксан онангдан бўлак!

Қувонса қувонар Сен сабаб, билгин,
Йиғласа Сен учун йиғлагани рост.
Сени асрасин деб иримлар қилгай,
Сен учун бағрини тиғлагани рост:
— «Аввал онанғга...» деб буюрилған, демак,
Меҳрибон ким бўлар онангдан бўлак?

Болам деб қартаяр: Сен-гул, лоласан,
Сочларига қирор, қорлар ортади.
Сени алқаб-алқаб... билмай қоласан,
Сенга дунёниям ташлаб кетади:
Бўтадай тентираб қоларсан ҳалак,
Кимгаям кераксан онангдан бўлак!

* * *

Бўзлов тупроқ, сеҳр кўрдим,
Сен деб ғуур туйгайдирман.
Сен Меҳсан, Ишқсан, юртим,
Заррангни ҳам суйгайдирман.

Ўтмишимдир қай бир харсанг,
Келажагим — унган майсанг,
Гуллар экан сойдаги санг,
Ҳидлаб-ҳидлаб тўйгайдирман.

Фоғилларким англасинлар,
Бахтинг порлар — тонгла саҳар,
Чумчукларинг чанқаса гар,
Кафтимда сув қўйгайдирман.

Дарс ўқийман ҳар борингда,
Қулоқ тутиб сабогига,
Ҳар дарахтинг япрорига,
Мен юзимни қўйгайдирман.

Сени шеърда айтиб-айтиб,
Ўтиб кетсан бир кун «ҳайт» деб,
Қалдириючинг бўлиб қайтиб,
Фақат сен-чун куйладирман!

* * *

Бири кам дунёning «Бири кам» нега?
Соч-соқол оқарди ҳисоблайвериб.
«Чоллар адашди-ёв, кетдик баландга»,
Йигитлар югурап түлдирайлик деб.

Ҳамма юзин ювар ёмғирлар қуйса,
Селлар тошиб келса — йўламас ҳеч ким...
Адашган кимсалар бу селни сўйса —
«Дунём оқиб кетди», деб йирлар аллаким.

Битталаб санарлар... Хатоликдир бу!
Соатни айблаб кечикканлар бор.
Охирги гул бўлди ҳамд билан қайғу,
Юракни забт этди бир соғинч такрор.

Тошойнага кимдир қўл силкир дилтанг:
— Бола пайтинг ўтди — қирқдан ҳам ошдинг!
Дунёни минибсан! Этикларинг чанг,
Кўпкарида айттин, нени талащдинг?

Сен югуртирган ул қадим ғаддор,
Сени эрмак қилган Нафснинг сайдими?
— «Дунё» дея кўрма, тингла, гапим бор;
— У энди ўрлингни алдамайдими?!

ҲАКИМБЕК

Ҳаёт ўйин, зоти — қимор: чикка-пукка.
Ким инсофга, ким макрға роса бўккан.
Кўнгли қорли тоғдек баланд Ҳакимбекка
Зўр қаламу бир чиройли мўйлов текқан.

Офтоб энди чиққандайин кўзларидан,
Не учундир юрагимни тиғлагайман.
Йўқчиликни сезиб қолсам сўзларидан,
Ўша кеча ўз-ўзимга йиғлагайман.

Эй Ҳакимбек, Эгам раҳм қилсин кўпга,
Гар нолисак, ким ҳам бизга қулоқ солган.
Эгам берса ярашаркан либос чўпга,
Эгам доим ўзи берган, ўзи олган.

Эй Ҳакимбек, ҳавас қилсин сенга беклар,
Алномишнинг исми сенга — буюрганда.
Гар суринсам, аввал мени ҳаким йўқлар,
Бу кўнгилчан жонин берар сўраганга.

Оқтоворимда улғайгандир йироқ кекдан,
Бахшиларга ўхшаб сўзлар кўнгли тўқдир.
Сумбати шер. Суҳбати шеър.

Ҳакимбекдан
Ўтадирган орамизда шоир йўқдир!

СИНИҚ ОЙНАДАГИ ШЕҮРЛАР

Феълим ростгүй; ёлгон — рост бўлолмайди,
Пастни мен паст дедим — уст бўлолмайди.
Бирорта мушукни арслон демадим,
Чўр ўчса, кул бўлар — ўт бўлолмайди.

* * *

Кимдир ўсма қўйган, ким соқол олган,
Ўзин танимаган таниб ҳам қолган.
Мана, ҳақгўйлигинг мукофоти, деб,
Бир оғзи қийшайган синдириб солган...

* * *

Бир умр тўғри сўз бўлайин, дебман,
Аввалдан синмаслик ғамин емабман.
Ҳамма гуноҳимдан ҳам энг даҳшати бу:
Мен битта хачирга отсан, демабман!

КУЗАТИШ

Сўзлар вақтдан туғилган. Умр атиргул.
Соатлар ясалган, ўйлаб топилган;
Сиз энди учраган танишдан
Соат неча ёшда деб сўранг!
(Тоқатингиз нега қолицда?)

Сўзлар безовтадир саҳардан.
Бор бисотим СЎЗ...
Бари таниш сўзлар тулпорларимдир!
Қоронғуда сўзни шубҳага тутманг,
Хуркиб кетар сатрлар бари... .
Потирлайди узоқ (Құшдир юрагим).

Тонг отар пайт кишинар тулпорлар:
Асовдир. Тик бўлиб ҳавога сакраса,
Faфлатлар шаклида хиёнат келса,
Соатдан хотирани олиб кетишар.

Кўксим дупурлайди. Тонг отар пайти,
Соатлар чарчайди бешик тебратиб.
Соат тақиллатар эшикни бу дам,
Кўзларимга оч, деб ўқиндим...

Хоргин чўккалайди? Шоир Машрабми...
Кўнглим девонадир, атиргул кўнглим...
Нафасимда... ҳансирар тулпорлар,
Лаҳзалару Вақтни майдалаб қочар.
Сўзлар оғринади. Шом хира,
Шеърлар чангид ётар. Кўчалар ҳайрон.

Кўкракни тор дебман.
Ҳайратни сўйдим...
Руҳим,
Мен ундан ҳол сўрамай қўйдим.
Соатлар доядир, шеърлар гўдақдир —
Ўхшар адирларнинг лолаларига.
Ўр дилим, қайсар дилим гуллайди.
Соатга қараманг. Соат ўткинчи —
Ўгайдир кўнглимнинг нолаларига!!

* * *

Қүёш қизаради намозшомгулдан,
Дайди шовқин шу атрофга оралар.
Армон уйронади, сен-чун күнгилда
Үзингни топдингми? Умид мўралар...
Ноғора чалаётир риёлар!

Бошиңгни чайқама, мажнунтол,
Мени тушунмади нега дунёлар.
Афсуснинг рангини излайди шамол —
Алвидо, эй кўнгил, энди алвидо —
Ноғора чалаётир риёлар!

Сени афсусларга қул этар видо!
Сабрим дарёсида бир сандиқ оқар:
Ул — менинг соғинчим, бу соғинч — наво,
Турналар осмонда қанотин қоқар:
Ноғора чалаётир риёлар.

Дунёнг биттамиди? Менким — овора.
Кўзимдан тўкилган гул бўлди, Тангри!
Тонглар, субҳидамлар, саҳарлар аро —
Сўзимга осилган кул бўлди, Тангри!
Ноғора чалаётир, риёлар!

* * *

Афсусдан җуркишар. Нега? Билмайман,
Ёлронлар хас бўлди. Гуллар ўсаверади.
Бу гулларни кесиб ўтин қилмайман.
Ҳайрат — ёнаётир. Оловни ким тўсади?

Мен сени чақирдим. Қўшиқ — яловим,
Фаришта гулханни «Гул» — дер бепарво.
Қушлар чарх ураётир. Севинчлар-чорлов,
Парвоз — ишқу! Қолгани — ирво...

Хулосани синдир. Ҳукм — садақа,
Кўнгил — ёш боламас. Қаримайди ҳам.
Уни алдаш осон эмас. Алдовлар — чақа,
Сочилди : тердилар. Дерлар: «ҳали кам...»

Соянгдан қочмагин. Умидлар-ёмғир,
Жисминг майсамиди? Кел, баргларим ўп...
«Афсус» деганларга ишонма, бағрим,
Аслида, девона кам, ҳайрон кўп.

* * *

Ўткинчи деб атабурлар
Бул дунёни алломалар,
Бир ўткинчим бор эди, деб
Сўраб турсанг ёмон бўлмас.
Кўнглим ёзар ҳар тонг саҳар
Сенинг учун кўп номалар,
Яхши бўлур, кўнгил учун
Ўқиб кўрсанг ёмон бўлмас.

Бир пул дедим, бу дунёинг
Бекор дедим, чақа дедим,
Сени бир гул атадим мен,
Танҳо дедим, якка дедим,
Атрофимдан ўтиб қолсанг
Юрак пакка-пукка дедим,
Ҳолинг не, — деб, ҳолимни Сен
Сўраб турсанг ёмон бўлмас.
Яхши бўлар, ҳолим сўраб,
Келиб турсанг ёмон бўлмас.

Муғанийлар тушунмаслар:
Ноғоралар чалишарлар,
Юрагимни эзғилаб ҳам
Ҳайрон-ҳайрон қолишарлар.
Эзиб-эзиб, ўлмади деб,
Кимларгадир нолишарлар,
Юрагимда бир ғунча бор —
Ҳидлаб кўрсанг, ёмон бўлмас,
Хўб ярашар кўкрагингта,
Қадаб кўрсанг ёмон бўлмас.

Шеър айтмоқлир надур,
дебман,
Айтибұрлар: девоналир!
Сенинг қулинг тутмоқликки,
Тириклиқда мардоналир,
Йүлинг пойлаб, йүлинг пойлаб —
Ошиб кетди оворалир,
Оворам деб, битта раҳм
Атаб турсанг ёмон бўлмас,
Закот айла битта раҳм —
Ҳадя этсанг ёмон бўлмас.

Ойлар ўтар, кунлар ўтар,
Валломатлар, ҳушим қани?
Ойлар доим осмондадир —
Ҳушим олрон қушим қани,
Ойлар тунни қучоқларкан,
Алғов-далғов тушим маним:
Ҳеч бўлмаса ҳушёр бўл, деб
Эслатсанг-да ёмон бўлмас
Яхши бўлур, ҳушинг ол, деб,
Қистаб турсанг ёмон бўлмас!

* * *

Үриклар оқ күйлак ичра ястаниб,
Анвои атирлар пуркаган фасл.
Жилгалар чопади сойни қизғаниб,
Томирларда олов кезади, сабил.

Кўксида майсани силкитар қирлар,
Ховлиққан шамоллар излар нимани?
Қизғалдоқлар сочар кўклам адирлар —
Қўндирайин, дея гала турнани.

«Қур-қур»лар янграйди жаннатга атаб,
Турналар тушингта кирар учинсанг.
Куртаклар шивирлар қуёшга қараб,
Фаришта бўлурсан агар тушунсанг.

Чўмилтирай, дея — ёмрилар қуяр,
Абадий поклиқдан бергувчи дарак.
Ҳўл бўлган бир соринч бағримни ўяр,
«Дунёда ёмонлик қолмади, демак...»

Нега қочаяпсан ёмғирларимдан,
Бу бир ёруғлиқдир: ўпсин юзингни.
Хой, севинч ёғаяпти, ёғар бағирдан —
Ҳеч бўлмаса кўрсат, бир бор кўзингни!

Шеър — бу руҳнинг ўтичидир,
Ё гул бўлар, ё мушт бўлади.
Шоир халқи ўткинчидир —
Учиб кетар қуш бўлади.

Кўзларида йирлар ҳавас,
Юлдузлар ҳам маст, ойлар ҳам маст,
Девонадир, гадой эмас —
Худой суйса — куч бўлади.

Шеър — ўтичидир, тордир кўкрак,
Нега сирмас бигта юрак?
Шивирлаш, дер майса, чечак —
Гаплашмаса кеч бўлади.

Шеър — Оллоҳнинг ҳимматидир,
Филмонларнинг сұхбатидир,
Зарлардан ҳам қимматидир,
Телбаларга эс бўлади.

Шеър — Оллоҳга яқин қилгай,
Кесақдан ҳам чақин қилгай,
Бир ошиқни оқин қилгай,
Шеър айтмаса — ҳеч... бўлади.

Кимларда — зар, шоирда — ғам зиёда,
Шоир шеър деб оворада,
Ўлиб кетса, у дунёда
Париларга дуч бўлади!

ШАҲАРДАГИ ЁМФИР

Бетонли уйлар узра
Сен бекорга ёғяпсан,
Шаҳарга нега келдинг,
Довдиргинам — ёмфирим?
Шариллаб тарновлардан
Ўқсиб-ўқсиб оқяпсан,
Ўз қадрингни бу маҳал
Не билмадинг, ёмфирим?

Барибир бу шаҳарга
Икки дунё сигмайсан,
Икки дунё ёқтиргмайди
Сени асфальт йўлаклар.
Бу юрганлар ивимас,
Ёмфиргўшга сингмайсан,
Сен — ўтайсан, бу ернинг
Дараҳти ҳам силкилар.

Бу шаҳарга ўтайсан,
Кетиб қол адирларга,
Ям-яшил майса билан
Кутиб олар ёбонлар.
Жилгалардан оқарсан,
Думалайсан қирларда,
Шаҳарликлар жўл бўлмас,
Лой бўлмайди товоналар.

Ҳамма безор бунда
Сендан, ортиқчасан, ўтайим,
Оёқ ости бўляяпсан,
Сачратади мошинлар.

Сени бунда күриб,
Куйиб кетар күккайим —
Зое кетар сенда қудрат,
Хайф бўлар тошқинлар.

Ёғаяпсан, содда ҳайрат,
Ёғаяпсан шариллаб,
Тарнов жони темирдан,
Сен ёмғириим, анқовроқ.
Ўзингни хор қилма бунча,
Деразадан мўралаб,
Бу томларда ўсмас гуллар,
Югурмайди қизғалдоқ.

Бу шаҳарда кўчалар кенг,
Ёмғирларга кўнгил тор,
Юракни очиб қўйиб,
Кел, бирга дард айтайлик.
Булуларинг силкитиб ол,
Жала қуй тақрор-тақрор,
Тириклар кўз очгунча,
Кел, Оқтовга қайтайлик.

Барибир қайтасан-да,
Безиб бир кун шаҳардан,
Қайтгайсан маъни каби,
Чақмоқдек ёғду сочиб.
Жилраларда сел бўлиб,
Шовуллагин саҳардан,
Хайқиргин, булоқларнинг
Қопланган кўзин очиб!

МЕХРИБОН БАЁТ

«Куйламоқ аслида қутлуг бир азоб» —
Шоирга аталган насиба:
Лозимдир даставвал қанотни куйлаш,
Қаршимизда — реактивли аср...
Куйлаш шартдир эртакларни қаноти борлиги учун,
Куйлаш шартдир Бойчиборни, Гүрӯрлини ҳам.
Куйлаш шартдир номардларга дунё торлиги учун,
Эртаклар ҳар доим: меҳрибон, огоҳ...
— Куйланг, гўдакларнинг орзуси сабаб,
Куйланг, кексаларнинг Армони сабаб!
... Куйлар эди уста Ҳасан (зотан чин бахши)
Сокин кезар экан Оқтепанинг серчанг кўчаларида:
Бахши тик кўтарарди қуёшни елкаси узра —
Бир тўп гўдак эргашардик эртакнинг ортидан...
Эртакларнинг қанотида учар ҳақиқат,
Эртакларнинг қанотида ўлар ёлғонлар,
Эртакларнинг қанотида тирик Ватанлар,
Эртакларнинг қанотида — ранглар яшил, оқ...
... Одам Ато, Момо Ҳаво бўлган жаннат ҳақида
Куйлар эди бахши, кўзларин юмиб.
Ҳали жаннат уйи беркилмай туриб,
Бу иккови ҳали бўлмай бадарга —
Бир-бирин васлига ҳали тўймасдан:
Бир «доно» Эртакнинг тортди қанотларида!
Шаҳар кўрган деди: бобой, бекор сўзламанг,
Газета чиқмаган гапларни! Одамзод яралган
Хомасапиенсдан-маймун ўттан аждодларимиз!
Ҳой, сен бола, жўна, бу ердан,
Мактабга борганда кўрасан...
Ҳасан бобо — бу бахши бобо
Мунграймади, чўчимади, рост,
Қоматини ғоз тиклади бирдан,
Нақ ҲАСАН КЎЛБАРГа ўхшабди, балким.

Ва юлқиб олди сүтакнинг қўлидан
Эртакнинг қанотларини:
Тавба, юлдузларку кўқда учади,
Сувлар оқар уларни қувлаб.
Саксон йил яшадим-кўрдим, одамлар
Алманиб турибди бири-бирига!
Кўрганман маймунни-афтиз бир маҳлук
(Яралгансиз сиз ундан фаҳмимча!)
Болам кечир, дунёга келдим,
Мен ўзимнинг шахсий ота-онамдан!
...Кўп йиллар қувлашиб ўтди орадан,
Йиллар кетди бахшини излаб.
Энди билсам, ҳуркиб дўмбира
Юлдузларга чиқиб кетган аразлаб...
Унинг ўтли қанотларидан
Чақинлар тушгайдир қалбимга.
Узоқ тунлар чиқсан босинқиб,
Сатрлар кўксимдан ўтар югурниб.
Бор бўл, бедор бўл, эртакнинг қанотларида
Занжир сабабларга айланган дунё,
Орзуга, Армонга бойланган дунё!...

* * *

Макр чоҳ қўядир: ним табассум-ла,
Ҳавастга қул бўлдинг. Шайтонлар — суйган.
Тонг отиб ботади. Расм-русумлар...
Ҳадиклар сочингни оқартиб қўйган.

Аршга ҳам чиқасан. Кўнгилда риё.
Кўксингдаги пайром потирлар узоқ.
Дилинг юрат қилган ишқ-ми, кибр ё...
Илинжлар тонг пайти қўйишган тузоқ.

Сен энди шомгача югуравергин.
Ухласанг... Саҳарлар аразлайди, чин.
Афсус юрагингни бурғулаверган —
Кўнглингнинг ойнаси бўлган чилпарчин.

ОТАМНИНГ ЧОПОНИ

Бир оз чанг босибди: кийдим, исиндим.
Энам мени кийсин, дея тўрга илибди.
Отаси овуттан гўдақдай тиндим,
Ота, мендан ўтганини ким ҳам билибди.

Йиллар ўтаётир. Йилларга не ғам,
Ўтаётган йиллар кўзим ёшлаган.
Энди Сиздек мени тергамас ҳеч ким,
Ота демоқликни тилим ташлаган.

Кўнгил нима ўзи? Кўнгил — саройми?
Чопонингиз кийиб бир оз тўлибди.
Минг қатла шукурким, Сенга худойим,
Букун болаларим отам бўлибди.

Дунё жилваланар: макри мингдан-минг,
Макр ўчакишган менинг ҳушимга.
Менинг ҳушим арща, ўтинчим менинг:
Ота, кириб туринг гоҳ-гоҳ тушимга!

ЁФОЧ КҮПРИККА ЁЗИЛГАН ШЕРЬ

Қодир Эгам меҳрибондир: сойни равон оқдирган,
Үнг қирғоқни чап қирғоқда ҳайрон-ҳайрон боқдирган,

Үнг қирғоқда турғанларни чапдагилар ёқтирган,
Етишмак-чун бир-бирига имолар ҳам қоқдирган,

Биз рост эдик, аслида, ўтрик бўлдик кимларга,
Энди манов сойни деб, кўприк бўлдик кимларга!

Ўсгандик сой бўйида, тик эдик, терак эдик,
Лайлаклар уя қўйса, кузгача сергак эдик.

Тонг отса, кунлар ботса — шомларга керак эдик,
Девона шамолларга суянчиқ, тиргак эдик,

Биз рост эдик, аслида, ўтрик бўлдик кимларга,
Букун манов сойни деб, кўприк бўлдик кимларга.

Икки томон термулишиб, бир-бирларин суйганлар,
Ўтолмайин қийналганлар, жонларига тўйганлар,

Битта кўприк кераклигини англаганлар, туйганлар.
Охири бизни кесиб — кўприк ясад қўйганлар:

Биз рост эдик, аслида, ўтрик бўлдик кимларга,
Селлар келар сойдан деб, кўприк бўлдик кимларга?

Кўприк бўлдик мана энди, икки томон хуш майли,
Болалар миниб ўйнар, кечгачаям тушмайди.

Үнг томон чап томонга ўта бериб қўймайди,
Кундузлари майли эди, тунлар ўтиб тўймайди.

Биз рост эдик, аслида, ўтрик бўлдик кимларга,
Сойдан ўтиб олсин деб, кўприк бўлдик кимларга?

Жилғалардан селлар келиб, тўлиб оқар, манов сой,
Бир теракнинг ҳолига қулиб оқар, манов сой,

Икки қирғоқ шивирини билиб оқар, манов сой,
Тунлар кўқдан тўлин ойни юлиб оқар, манов сой,

Биз рост эдик, аслида, ўтрик бўлдик кимларга,
Бир ёлончи сойни деб, кўприк бўлдик кимларга?

ДОРБОЗ ҚҰШИГИ

Қисмат бўлди бу арқон,
Энди йўлим бир томон,
Сурнай эзилиб бўзлайвер —
Ўзим келдим ёнма-ён!

Карнай чолдан сўранглар:
«Бир яхшига минг ёмон!»
Дард кўқдадир, кўқда ишқ,
Кўқда экан ҳур қўшиқ,

Ерда роса қоқиндим —
Осмон, сенга топиндим!
Эндиги йўлим — АРМОН,
Таранг тортилган — арқон.

Сотқин чиқди ногора —
Қилдай йўлда қолдинг жон!
— Юрак, қушга айлангин,
Қилдай йўлга шайлангин!

Сурнай эзилиб бўзлайвер,
Дур деб тошни сизлайвер,
Фитналарга ютқизсанг —
Арқон йўлни кўзлайвер.

Арқон эмас омонат,
Томиримда қиёмат,
Жони бор одам эшитсин:
Кўрқоқда йўқ диёнат!

Бир учиш бору, бор қўниш,
Бўлди, етар уриниш,
Жонни дорга тикканга —
Суриниш йўқ, суриниш!

Энди йўлим бир томон,
Сен яхшига ман ёмон,
Карнай чолдан сўранглар:
Қисмат бўлди дор арқон!

* * *

Кўзимдан йироқда ёлриз нуқтасиз,
Сизнинг имконингиз — сўзсиз ҳаракат:
Ҳайронман, СИЗ бугун кимдан кетасиз,
УМИДни гуллатиб қайтасиз қай вақт?

Сиз кетиб боряпсиз: мажнунҳол, сўзсиз.
Гуноҳлардан холи, АРМОНдан йироқ.
Сиз асли юракни тарк этган изсиз,
Софинчли йўлингиз — сариқ, яшил, оқ...

Хоҳласам, барини этаман инкор:
Мендан бўлак йўқдир сиз учун гувоҳ,
Сиз босган изларки менга дахлдор,
Йўлдан ўзга нарса бўлолмас ПАНОҲ.

Йўл битта тақдирдир — мағур, поёнсиз,
Сиз уни севибсиз биздан зиёда.
Сиз асли қушларга, кўкка аёнсиз,
Сизнинг манзилингиз ермас, САМОда.

Қаерга қочяпсиз? Кўряпман холис,
Изингиз нур каби санчилган найза.
Сиз қанча кетсангиз олисдан-олис,
Барibir келасиз МЕН томон қайта.

Ўзгариш бўлмайди вақтдан бўлак:
Сиз ўша-ўшасиз, кулиб сўзлайсиз.
Ҳалиям киясиз қордек оқ кўйлак,
Кўзгу қаршисида ичдан бўзлайсиз...

Синиб узилмоқлик, бир қайтмоқ гумон,
Уланмоқ гумондир тахминлар аро.
Ҳали узилмасдан тұхтанг, бу замон
Сизга уланмоқни күрмайман раво.

Имкон — ҳаракатдир. Омонат кема,
Сиз уни бешик дeng, аллалар айтинг.
Бу ойнинг ҳаракати — сокин, айланма,
Келинг, ўзлигингизга шу йўлдан қайтинг!!

* * *

Сергей ЕСЕНИН

(«Форс оданлари шуркуми»дан)

Ялиндим мен Саррофга бугун
Рублга ярим тийин алмашар пайтим.
Үргат дедим, Мен Лайлом учун
«Севаман» деб форсча айтайн.

Ялиндим мен саррофга бугун,
Елдай майин, дарёдан ҳам тинч.
Не дейилар, айт, Лайлом учун
Қандай сўрай эркалаб ўпич.

Ва яна сўрадим саррофдан дилхун,
Қалбда гулу, қайруни эзид:
«Қандай тушунтирай юракнинг чўрин,
Қандай айттай унга «меникисан», деб.

Сарроф жавоб айлади шундоқ:
Ишқ ҳақида чиқармагил сас.
Муҳаббат, дегилу, хўрсингил узоқ,
Кўзларингда ёнсин туби йўқ ҳавас...

«Ўпич» сўзин айтиб бўлмайди,
«Ўпич» сўзи қабрингдаги ёзувдир.
Ўпич атиргулдир, асло сўлмайди,
Қизил япроқ лабларингта ботибдир.

Ишқда ёнгил, талаб қилма ҳеч нени
Фам, қувончинг — муҳаббат-чун байтингдир.
Қўлларинг-ла сен меники деганинг —
Юзидан чодрасин торттан пайтингдир!

* * *

Дараҳтларда олтин исирға:
Япроқларни этади инкор.
— Юрагимга киргин оқиста,
Хазонларга бермайин озор!

Қуриган тут. Қүшнинг ини йўқ:
«Шўрлик, энди бўлдими ғариб?
Ошёнингни қургин беандуҳ,
Келгин, юрагимни ахтариб!»

Ариқларда оқар юлдузлар,
Ойдин тунда айтиб ашугла.
Мен изладим, Сени кундузлар,
Юрагимни кетдинг ўғирлаб...

— Дил амири қиласар йўқлама:
Юлдузлардек сукут сақлама!

ТУГАМАЙДИГАН ҚҰШИҚЛАР

Эрта күклам, Ҳамал шивирлар,
Келиб куртакларнинг қулоқларига.
Дараҳтлар сесканиб ширин уйқудан,
Қуёшга керишар новдаларини.
... Қуёшни силтайди далада қизлар,
Силтаб-силтаб кетмөнларида:
Уватлардан олиб ўтарлар,
Жүякларга солиб күрарлар,
Құшиқларга тикиб күрарлар —
Юрақдаги соғинчларини...
Шеърлар ёзилади намхуш тупроққа,
Бир гала қизларнинг товоnlарида!

Шеър тўла дафтарин яширган қизлар,
Орзуларин кўкка топширган қизлар,
Қуёшни тик тутар саратон маҳал,
Аргамчи ясалиб бошлари узра.
Кейин эса мен билган қўшиқ,
Хансираф, бўғизларда пойлаб,
Оромдан, эрмақдан минг йил кечади,
Урилиб автолар шовқинлларига.

Ҳаво намчил тортган. Мезонлар учеб,
Осилар дуч келган қошу киприкка.
Қизлар кетмөнларин айвонга қўйиб,
Укалари билан пахта теришар.
Осмондаги қуёш энди хотиржам,
Тинглайди қизларнинг қўшиқларини:
Саволлар дуч келмас бу қўшиқларга —
Қизлар айтаверар, ҳеч тугамайди.

Ёмғирлар тинса ҳам бу құшиқ тинмас.
Аччиқ аёзларини бу құшиқ кесар,
Бармоқлари яра қизлар куйлады.
Бемаврид қор эрир бу құшиқ сабаб!
...Күкда чарх ураёттан құшиқлар
Құшларга айланар қайси бир саңар.
Беором, сиғмайин гүшаларига
Потирлайди улар күнгилда...

БОБО БҮРИ ҲАҚИДА СУХБАТ

Саҳар йўлга тушади овчи. Йўл — ўтмиш,
Хотирот аламингни янгилаш мумкин.
Овчининг кўзларида ҳадик музлайди —
Сигинар етти пушт арвоҳларига:
— Ота, руҳингизни шод этай, — дейди...
Қуёш чиқмай туриб Бўрини кўрсам!
Мерган отам қўллагин. Чиққин кунгурадан —
Тушларимга кирдинг, эй ёлдор Бўри!..
Камарнинг қуйруғи адо бўлади.
Тер қуяр тор босган елкаларидан,
Бироқ дуч келмади Бўри.
Овчи, омадингнинг чиппаги шуми?
Этигин остида шагирлайди тош.
(Емрилган сланец, гранитлар).
Овчининг жигари титкилайди ТОШ,
Чўкиб бораётир юрагига ҳам...
Балки тоғамдир у, ё синфдош жўрам —
Кимлигин фарқи йўқ ҳозир овчининг!
Ҳозир унга йўлиқсайди... бир ёлғиз бўри,
Бу зот армонлардан қутулар эди,
Бир ойлар уйида тинч ухлар эди.
...Этиларди, таъзим қиласди,
Сўзлашарди отасин эслаб,
...Кўз ёшини ҳеч ким кўрмагайдир унинг.
Қайтар эди чўққидан ҳовлиқиб тушиб —
Чошгоҳнинг чойига улгурап эди.
Ҳайрон хотинидан кўзин яшириб,
Уч кунлар дунёда энг ширин одам,
Бир ҳафта ... ҳеч кимни ҳеч сўкмас эди...

Аммо... учрамадинг — соғинчи — Бўри
Оқтова суягинг қолдими экан?!
Ана. Тушолмайди туш бўлди ҳамки,
Овчи энг баланд чўққининг тепасидадир.
Танимайман уни, йўғ-э.. бир кўргандаиман:
Танисам-да агар яқин бормасман.
Ахир, унинг кўзларида ёш,
Кўлларини силкир. Аламлари кеч!
У бобо Бўрини эслаб йиглаётир,
Эртакларга айланган бўрини...

ОПАМНИНГ СОФИНЧЛАРИ

Болаларинг ухлаб ётар,
Нолаларинг ухлаб ётар.
Тонг оғриниб, зўрға отар,
Опа, сенинг кўзларингда.
(Калиш ўпгай изларингни!),
Ховлинг тўла тўзон барглар,
Юз супурсанг адо бўлмас,
Опа, сендан садо бўлмас —
Кўрсанг ҳамки тушларингда!
Софинибсан... софинарсан,
Мусичадек оғринасан:
Оёғингнинг бодигамас,
Опа, менга додинг етмас.
Тонг юлдузи оғиб бўлди,
Сигирингни соғиб бўлдинг,
Пуфляяпсан қозонга ўт.
Кўзларида бир жуфт сукут —
Болаларинг термулишар,
Мўлтирашар, мўлтирашар,
Ўчоққа ва парча кўкка...
Опажоним, чойингни ич,
(Хаёл сенга ярашмайди),
(Рассомлар ҳам чизишмайди),
Чопифингта вақт бўлди кеч!
...Кўзларингта сиғмас ёвон —
Бу ёвонга умринг товон!
Болалигинг, бугунинг у
Ва отангдан қолган қайғу...
Укамни бир кўрсам, дейсан,
(Шўрлик менинг ғамим ейсан)
Теримгача ултургайсан —
Пичирлайсан... «якшанба» кун...
Шаҳарларнинг мошинлари,

Бир визиллаб етарми-ей,
Опа, дардинг кетарми-ей,
Жон укангни кўриб, келсанг
Нақ... отангни суйиб, келсанг!
Мен беҳушни михга солиб,
Қайтасанми, кечга қолиб,
Тўйиб-тўйиб йиглаб олиб...
... Ҳой, не армон бу шаҳар-ей,
Вой, тўполон бу шаҳар-ей,
Қирқ бир томон бу шаҳар-ей,
Бир дўст, ёрон бу шаҳар-ей!...
Чиқмаган жон бу шаҳар-ей!...
Мана, энди нафасинг ол,
Опажоним, муздек шамол
Етакласин остоңангта,
Юрт сиққудай дарсхонангта!
...Ховлинг ана, чанг тўзондир,
Юрагимдек тўполондир.
Тўполонда, тўполонда —
Сени кутиб чарчаб-чарчаб,
Болаларинг ухлаб ётар,
Нолаларинг ухлаб ётар!!

* * *

Шайтон нега тушмас сенинг бўйнингдан?
Йиллар анграяди: нечага кирдинг?
Шайтон миниб олмиш Сенинг бўйнингта,
Бўйнингта шайтонни нега миндирдинг?

Саволлар анқовдир. Шайтон минг ёшда.
Кўклам гуллатади тупроқни ҳар йил.
Ютқазиш-ҳукммас. Тақдир-ювошдир.
Умид-гул... Армонни ҳидлаб кўкарғил.

Шовқинга ишонма, очгайсан кўзинг,
Бинафша тебранар, қайта келдим, деб.
Макр ўт қўймоқчи дунёга бу кез,
Макрлар қуш эмас — кўкка чиқолмас.

Қалдирюч сув ташир. Ари ғўнғиллар.
Қонимда гулханлар чарсиллаб тинган.
Ишончим тогига қўрқмай чиқавер —
Туҳматлар кўксимдан қулаб йиқилган!

* * *

дағыломуз

Дилтанг бўлиб, бир оз чарчаб толганлар,
Ҳайронлар кўзига соя соганлар,
Сочлари тўкилиб, ё бўятиб олганлар,
Эй, Сизни ўзи қайси жин уриб қўйди —
Қирқقا кириб, яхши кўриб қолганлар!

Қирқ ёшдасиз: қуюлингиз, тўлингиз,
Ҳар бурчақда Сиз-чун рийбат... кулгингиз,
Муштин қисар сабза мўйлов ўрлингиз...
Ёки Сизнинг келиб қолган ... ўлгингиз,
Қирқقا кириб, яхши кўриб қолганлар!

Бепарвосиз ўтиб кетар замонга,
Пичирлайсиз ойлар ботган томонга,
Сизнинг оёқ ерда эмас-осмонда,
Қирқقا кириб, яхши кўриб қолганлар!

Телба дарё, далли дарё, сал эҳтиёт тўлинглар,
Ерда унган майсага ҳам энди хуфя кулинглар.
Энг осони — шеър ёзинглар, шоир-поир бўлинглар,
Бу дунёга тушунмайсиз, тушунмайин қолинглар!
Қирқقا кириб, яхши кўриб қолганлар!

* * *

Бир... икки... деб санама,
Санаганинг уч пуулдир.
Жоним, ўзинг қийнама,
Қийнаганинг уч пуулдир.

Кўҳна чарх-кўпдан қолғон,
Кўпнинг ҳушини олғон,
Ҳақдан ўзгаси ёлғон —
Ёлғонларинг уч пуулдир.

Умр ўтар, сол қулоқ,
Вафо қилмаган бироқ,
Осилсанг бойлик равоқ,
Осилганинг уч пуулдир.

Чекканларинг — риёзат,
Риёзат ҳам — омонат,
Ҳушинг олган синоат:
Синоатинг уч пуулдир.

Юлдузларинг ой бўлмас,
Кўлмакларинг сой бўлмас,
Қўмдан сира лой бўлмас,
Сув қуйганинг уч пуулдир!

Яшнаб турган гулдирсан,
Ё бировга қулдирсан,
Йиғлаганни кулдир, сан
Кулганларинг уч пуулдир.

Суйкалганинг нобакор,
Суйса бас, Эгам жаббор,
Суймаса бари бекор —
Суйкалганинг уч пулдир!

* * *

Кўп қаватли «дом»да яшайди сичқон,
Янаям баландга чиқса-ю тинса.
Айвондан офтобни қувса бегумон...
(Мушук бу офтобга чиқмас текинга).

Сичқоннинг ини оз — харидори кўп,
Гулқоз риёлар — гунчаман, дейди.
Бу сичқон дор ўйнар. Тутмас лангарчўп,
«Менинг нархим-баланд, ...шунчаман», дейди.

Фариштали кимса сирдан огоҳdir:
Мушукни турткilar минг йил, тўғриси.
Рақиб эмас унга: бўлган гуноҳкор,
Бу мушукнинг келган асли ўлгиси!

Қопқонлар ёпилар. Очилиб кетса,
Ўйларинг қушмиди, осмонга учган.
Бир кун қайтиб келиб, кўксингта ботса...
Тақдир — сичқон эмас, мушукдан қочган!

Дунё боқар:
Сичқон сирмайди инга,
Фалвир борламоқни яна истайди.
Бу айвонга мушук чиқмас текинга,
Офтобга чиққин, деб кимдир қистайди!

Хуласа қарсиллар. Кўзимда қўрқув,
Икковига пастта туш демабидинг?
Кўксингни ёргайдир севинч ва қайғу,
Сен анов мушукни пишт демабидинг...

Шамоллар эскирмас. Чўпчак янгиdir.
Мушук — арслон бўлмас, садағанг кетай.
Судхўр сичқонгаки алданганингдир —
Инини минг танга сўрасанг, нетай!

* * *

Күжна дунёң кенг, деганлар,
Хүб бебаҳо айтганлар.
Баҳоси йўқ эранлар
Айтиб-айтиб кетганлар.
— Кўрганларим. Билганларим,
Йиглаб қўздан яширдим.
Бизга ноҳақ бўлганларни
Ё Ҳақ, Сенга топширдим!

Умр — ўқлир, билдик биз,
Юракни хўп тиљик биз,
Манов ишни қилманг, деб,
Ўша ишни қилдик, биз!
Билмас эдик бу йўлларни,
Билдирилар. Шошилдим.
Сенга ноҳақ бўлганларни
Ё Ҳақ, Сенга топширдим!

Ер қаттиқ, кўк йироқдир,
Билдиргувчим кўпроқдир.
Сабоқ берар шайтонлар,
Ижодлари — тузоқдир.
Ҳар лаҗзага ҳамд, илло,
Фамни дилдан тоширдим.
Ҳар ноҳақни ё Оллоҳ,
Мен ўзингта топширдим!

Сийрат балким камолдир,
Суврат балким — аъмолдир,
Нафасига сиринганлар,
Ўтар-кетар шамолдир.
Шамолдек тўлганларни
Сийлаб қирдан оширдим,
Бизга ноҳақ бўлганларни
Ё Ҳақ, Сенга топширдим!

* * *

Фарзандлигинг англасанг,
Жаннатдаги бөздир, Онанг.
Гар суюммоқ тиласанг —
Күксингдаги тоғдир, Отанг!

Сени гул дер, лолам, дер,
Сен сабабки — Оллох, дер.
Танбеки ҳам тилло, дур —
Күксингдаги тоғдир, Отанг.

Уканг йигит гулидир,
Аканг хотин қулидир.
Ҳол сўраган лўлидир,
Кўксингдаги тоғдир, Отанг.

Отаси бор ўриллар,
Кўкка қараб гизиллар.
Отага зор ўриллар,
Кўксингдаги тоғдир, Отанг.

Падар пир дер, эранлар,
Борар йўлин сўранглар,
Хатом борми, ёронлар:
Кўксингдаги тоғдир, отанг!

УНУТИЛГАН ВАҚТ

Вақт бүй чўзади қуёшга томон,
Вақт хоҳласа ён томонга ўсади.
Вақтни тўхтат, деб ёзарлар ҳамон,
Кимдир белгилар билан тўсади...

Поездлар елади. Вагонларда — вақт.
Деразадан қараб, асло ухламас.
Самолётдан тушар. Чарчаган, караҳт.
Нотаниш шаҳарни ҳечам англамас.

Шамолларга бир дам айланади вақт:
Сочларни ўйнатар. Тегажак, анди...
Кимларгадир — тўғри, кимгадир — чаток,
Сарсон бўлишини ўзи билганди.

Қолипга тушай деб (шакл-бегумон),
Қорозга ёзилган вақтни кўрдик.
Эълон деб ўқирлар. Ўқир оломон,
Кеч қолсак ҳам вақт йўқ, деб югурдик.

Яrim тун. Тор йўлак, Дарвоза остин
Сигарет қорози қўриқлаб ётар.
Тунда сангиганлар топтади, босди:
Вақт ухлаб қопти...
Тонг эса отар.

* * *

Юрагимни тўксам — эрир тошгача,
Балки ортиқчадир Сизга ўтитлар.
Менга кўриняпсиз жуда бошқача,
Сочлари оқариб кетган йигитлар!

Бир сокин дарёсиз, оқяпсиз, ажаб —
Ўйчан мамлакатсиз, балким, бетараф.
Серғалва оламда ўзи нима гап
Сочлари оқариб кетган йигитлар!

Дунё шул демангиз — дунё биттамас,
Мингта дунё бўлса, мингтадир ҳавас.
Қанчаси алдайди бизни қасдма-қасд,
Сочлари оқариб кетган йигитлар!

Хатоимиз — эрта, хатомиз — кечдир,
Хатолар уй бўлса — афсусга зичдир,
Эгам ёрақаса — қолгани ҳечдир,
Сочлари оқариб кетган йигитлар!

Сабаблар селмиди? Балким, шошгансиз,
Балким, соянгиздан бир кун қочгансиз.
Ўттизга ўт ёқиб, қирқдан ошгансиз,
Сочлари оқариб кетган йигитлар!

Бегаму беўйдан — Ўзи сақлагай.
Бегаму беўйлар — кимни тинглагай,
Бегаму беўйлар — бир кун йиғлагай,
Сочлари оқариб кетган йигитлар!

Қировлар забт этар бир кун қошгача,
Мен пир атадим ҳам сирдошгача.
Менга кўринасиз жуда бошқача,
Сочлари оқариб кетган йигитлар!

ШОИРГА

Умр надур? Тонглар отар, куилар ботар,
Гуноҳга ҳам, савобга ҳам биз харидор,
Қолган гаплар ортиқчадир, ортиқчадир,
Бу дунёга нега келдик, эй биродар?

Ёнроқдайин шагирлайсан — тұла қопсан,
Гарданингта оғир юкни бекор опсан,
Елкангда юк, куйлаяпсан — довдиртобсан,
Эгам раҳм қиласин сенга энди, эй биродар!

Вафоли бўл, улуғ эл бу! Хитлик қилма,
Соя бўлгил, бир тол бўлгил, тутлик қилма,
Гулзорида капалак бўл, битлик қилма,
Қаламинг — най, куйлаб берсин, эй биродар!

Улур эл бу: шеърга жонин тикканлар бор,
Қавм аро пирзодалар, Ҳақни қалбга экканлар бор,
Сен-мен билан иши йўғу, қофиябозни сўкканлар бор,
Тирик бўлсанг, гулдирагин, йўлни ёрит, эй биродар!

* * *

Оқтепага ўтаётиб тушиб ўтдим,
Бир қувондим, Хатирчида кўнглим — ўйли:
Китоб дўжон «урҳо-ур»ни қотиб кутдим,
Хатирчида талош эди Махтумқули!

Сотувчининг қўли чаққон: шошган, майли,
«Узат», дерлар, нархини ҳеч сўрамайин,
Китоб кирган кўнгилга гард доримайди,
Хатирчида талош бўлди Махтумқули!

Эй худойим, китоб нурдир, билдим энди,
Осмон бўлдим, нурларингта тўлдим, энди.
Қайтиб тушдим, ўлмайдиган бўлдим, энди,
Хатирчида талош бўлди Махтумқули!

Китоб келса синар экан ёлғонлар, ҳей,
Минар экан ёлғон айтиб қолғонлар, ҳей,
Ёлронини қайтиб-қайтиб олғонлар, ҳей,
Хатирчида талош бўлди Махтумқули!

Оқтов қадар юксалади менинг кўнглим,
Бир китобни талашяпти мингта қўлим,
Ҳеч тенги йўқ элдир асли, менинг элим,
Хатирчида талош бўлди Махтумқули!

Ойга боқсам — тунлар юзи дорлидайин,
Сирдошимнинг қалби ўтли, чўғлидайин,
Ўв...

Шоир борми, Махтумқулидайин,
Хатирчида талош бўлди Махтумқули!

ИЧКУЁВ

Шаршаралик төр қишлоқ,
Унда изим қолгандир.
Тегирмончи чол-кампирнинг
Суқсур қизи бўлганди.

Ёз-қиши келган, фўр эдим,
Қорлар ёлган изимни.
Ўша суқсур, ёронлар,
Ҳеч олмаган сўзимни!

Отам галла юкласа.
Тегирмон, деб шай эдим.
Энам ёшсан, қўй, деса,
Отам: аҳ-ҳай, ҳай...дерди.

Тегирмон бир баҳона,
Кўплар кўзга илмаган.
Кўплар мени Суқсур деб
Бораримни билмаган.

Тегирмонда навбат кўп,
Буғдойгинам, бўлгин ун.
Ун учун келганим йўқ,
Қолиб кетай уч-тўрт кун.

Хешлар буғдой торттан тун
Кўқдан юлдуз йиққанман,
«Суқсурим» деб томларда
Кўшиқ айтиб чиққанман.

Кунлар ўтар, ёронлар,
Кўшиқларим ўлмагай!
Кетар пайтим Суқсурим,
Қол десам ҳам қолмаган...

Эй Сүқсурим, яхши қол,
Ойга сени бермасман.
Сенга битта шаҳарни
Обкелмасам — келмасман!

Биз кеттанимиз: хайр-хўш,
Бўлган кейин томоша:
Шоирга тегмайсан, деб,
Кампир қилган хархаша.

Чўпон яхши шоирдан,
Қуруқ шеърни нетасан!
Чўпонга эрга тегсанг,
Қаймоқ ялаб ётасан.

Совчи келар хулласи,
Бир чўпоннинг ўғлидан.
Сүқсур куяр бечора,
Ваъдасининг чўғидан.

Тегирмончи боши қоттан:
Нима қылсин — битта қиз.
Ой деса ой, кун деса кун,
Манглайида шу юлдуз!

Гап битта (Совчиларни
Қайтарай деб йўлига),
Бераман, дер қизимни
Ичкуёв бўлган ўғилга!

Лов-лов ёнар совчилар,
Совчи зоти лўлидир:
«Ичкуёв бўлаётган —
Минг қўйли бой ўғлидир»!

«Ичкуёв», деб кампир шод,
Түй бўлади вада-ванг!
Йиглаб қолган Суқсурим
Қўлдан кетди, ҳей, аттанг...

Шаҳарга нега келдим,
Шеър деб бўлдим девона.
Ана, олғир ичкуёв
Суқсуримга парвона!

Дунё, дунё деманглар —
Бу дунёси — тегирмон!
Хўп эзилдим. Ўзимни
Танимайин мен ҳайрон.

Бу дунёинг тегирмон,
Ҳар кун майдаланаман мен,
Бурда-бурда юрагим
Териб уйронаман мен.

Эй ёронлар, бу шаҳарни
Суқсурга совра, девдим.
Мен шеърни танимайман,
Суқсур сабаб дев здим!

Тоғ қишлоққа йўл берқдир,
Қўлида ушлаб косов:
Тегирмонга йўлатмас,
Анов олрир ичкуёв!!

* * *

Мана осмон, мана замин,
Манави төр, манов қирлар...
Сой айланган, ҳув ер түкин,
Баракали юрт дерлар.
У бор бўлди кўп асрлар,
Бундан сўнг ҳам бўлар бор.
Кўмилса ҳам қасрлар,
Гул очар у ҳар баҳор.
Чунки бу юрт Тиёншонга
Бир умрлик жондошдир.
Сир, Аму, Зарафшонга
Қиёматлик қондошдир.
Эрк, ҳақиқат бу юртнинг
Жон берган томиридир.
Эрк-ҳақиқат, нур васлин
Излаб, Фиркўк минганилар,
Жон кетса ҳам топмайин,
Эгардан тушмаганлар.
Эрк, ҳақиқат ҳамиша
(Бормаса ҳам тўйларга);
Етиб келди ким ҳақ деса,
Чироқ бўлиб уйларга.
Уйғониш — ҳур фаслда,
Кўкка қараб тилим лол.
Эрк, ҳақиқат аслида
Ўсаёттан Истиқдол.
Куртак очган гўё лола,
Барги ғазал тўқийди,
Абдурауф деган бола,
Қойиллатиб ўқийди.
Мана осмон, мана замин
Истиқдол бу ҳур чироқ.
Манови эртак, мана бу сен,

Бугун ёғду қучлироқ.
Күйлар чалай мен тақрор.
Дилда бир ҳадик илло,
Қүёшинг йўқ деб сакрар.
Бир чакалак юрилло.
Эй ҳақиқат, ён ўзинг,
Юрап йўлинг нур қилгин,
Ҳақиқат йўқ деганларнинг
Кўзларини кўр қилгин!

МУНДАРИЖА

Ватан	3
Она соғинчи	4
«Бўзлов тупроқ, сеҳр кўрдим...»	6
«Бири кам дунёнинг...»	7
Ҳакимбек	8
Синиқ ойнадаги шеърлар	9
«Кимдир ўсма қўйган, ким соқол олган...»	9
«Бир умр тўғри сўз бўлайин, дебман...»	9
Кузатиш	10
«Қуёш қизаради намозшомгулдан...»	12
«Афсусдан ҳуркишар. Нега? Билмайман...»	13
«Ўткинчи деб атабдурлар...»	14
«Ўриклар оқ кўйлак ичра ястаниб...»	16
«Шеър — бу руҳнинг ўтичидир...»	17
Шаҳардаги ёмғир	18
Меҳрибон Баёт	20
«Макр чоҳ қўядир: ним табассум-ла...»	22
Отамнинг чопони	23
Ёғоч кўприкка ёзилган шеър	24

Дорбоз қўшиғи	26
«Кўзимдан йироқда ёлғиз нуқтасиз...»	28
«Ялиндим мен Саррофга бутун...»	30
«Дарахтларда олтин исирға...»	31
Тугамайдиган қўшиқлар	32
Бобо бўри ҳақида суҳбат	34
Оламнинг соғинчлари	36
«Шайтон нега тушмас сенинг бўйнингдан? ...»	38
«Дилтанг бўлиб, бир оз чарчаб толганлар...»	39
«Бир... икки... деб санама...»	40
«Кўп қаватли «дом»да яшайди сичқон...»	42
«Кўхна дунёнг кенг, деганлар...»	43
«Фарзандлигинг англасанг...»	44
Унутилган вақт	45
«Юрагимни тўксам — эрир тошгача ...»	46
Шоирга	47
«Оқтепага ўтаётуб тушиб ўтдим...»	48
Ичкуёв	49
«Мана осмон, мана замин...»	52

Адабий-бадиий машр

**БАҲРИДДИН САДРИДДИНОВ
ҲЛӢРАТ ГУЛХАНИ**

Шеърлар

Муҳаррир Абдували ҚУТБИДДИН
Бадиий муҳаррир Б.БОЗОРОВ
Техник муҳаррир ЕДЕМЧЕНКО
Мусаҳҳих А.ТОЖИЕВ
Саҳифаловчи Н.РАҲИМОВ

ИБ № 4150

Босилга 21.04.2006й да рухсат этилди. Бичими 84x108 Й32.
Босма тобоги 1,75. Шартли босма тобоги 2,94.
Адади 1200 нусха. Буюртма № 94.
Баҳоси келишилган нархда.

«Янги аср авлоди» нашриёт-матбаа марказида тайёрланди.
«Ёшлар матбуоти» босмахонасида босилди.
700113. Тошкент, Чилонзор-8, Қатортол кўчаси, 60.